

Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling
ATT: Ole Fjordgaard Kjær
ofkj@nanoq.gl

IAIN høringssvar til præhøring af udkast til investeringsscreeningslov

Dato: 20-08-2025
Sagsnr.: 2025 - 15811
ID. nr.:

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter (IAIN) skal indledningsvis takke for muligheden for at komme med bemærkninger til '*Præhøring af udkast til investeringsscreeningslov samt tilknyttede bemærkninger*'. Præhøringen er modtaget den 30. juli 2025 med frist den 15. august 2025. Efter aftale er fristen rykket til 19. august 2025.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

IAIN har tidligere afgivet bemærkninger til '*Udkast til rapport om investeringsscreening*', senest den 7. juli 2025. IAIN værdsætter det tætte samarbejde.

IAIN anerkender det store arbejde, som er gået forud for fremlæggelsen af udkastet. Investeringsscreeningloven er et væsentligt redskab til at sikre, at de investeringer, der gennemføres i Grønland, i størst muligt omfang gavner landet. IAIN finder det dog nødvendigt at gøre opmærksom på vigtigheden af, at en investeringslov har den ønskede effekt fra start. Dette især med tanke på, at eventuelle senere ændringer i loven kan skabe større usikkerhed og kan forringe investeringsklimaet i Grønland.

IAIN håber derfor, at nedenstående bemærkninger vil blive modtaget i den ånd, som de er sendt i, og taget til efterretning i det omfang det er muligt.

IAINs bemærkninger til lovforslaget samt bemærkninger

§ 3, nr. 5.

Det følger af bestemmelsen, at alle juridiske personer samt nationale myndigheder eller statslige organer, er omfattet af bestemmelsen, når de ikke har hjemsted i Grønland.

IAIN antager at det er overvejet, om det ud fra et ressourcemæssigt- og sikkerhedsmæssigt perspektiv, er nødvendigt at foretage en risikovurderingen af alle færøske eller danske stats/ myndigheders investeringer i Grønland. I givet fald dette måtte være en forkert antagelse, anbefales at dette overvejes.

De samme overvejelser antages er videreført til alle fysiske personer med dansk indfødsret, men ikke har haft fast bopæl og været fuldt skattepligtige i Grønland i fem år. IAIN bemærker i samme ombæring, at eksempelvis søfarende ansat hos Royal Arctic Line A/S, som er bosiddende i Grønland, ikke betaler grønlandsk skat, men er på særlig skatteordning grundet skibenes registrering i Dansk Internationalt Skibsregister. IAIN ser derfor behov for yderligere afklaring vedrørende konsekvenserne af bestemmelsen for personer i denne grænseflade.

IAINs bemærkninger til § 3, stk. 5, bør ses i sammenhæng med nedenstående bemærkninger om frister.

§ 4, stk. 2, nr. 5

Det ses, at bemærkningerne til bestemmelsen ikke beskriver begrebet "kritisk infrastruktur". Bestemmelsens bemærkninger kan med fordel uddybes.

Det bemærkes samtidig, at selvstyrejede selskaber automatisk er omfattet af screeningen. Det er IAINs forventning, at en screening af investeringer i selvstyrejede selskaber vil være hurtig. En investering i Selvstyrejede selskaber vil ofte stamme fra politisk ønske herom. Forslaget ses derfor nemt at komme til at virke overflødigt såfremt investeringer, på baggrund af ønske fra Naalakkersuisut og efter politisk vedtagelse, skal gennemgå investeringsscreening af uvis længde.

§ 4, stk. 3

Det anbefales, at bestemmelsen ændres fra frivillig hjemmelsbestemmelse, til pligtbestemmelse. Således at Naalakkersuisut skal fastsætte regler om definition og afgrænsning af sektorer og aktiviteter omfattet af § 4, stk. 2, og formuleringen flugter med bemærkningerne til bestemmelsen. Formuleringen kan eventuelt ændres til "Naalakkersuisut fastsætter regler...".

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at "infrastruktur" skal forstås bredt. Det anbefales, at definitionen af "kritisk infrastruktur" genbesøges.

Begrebet er i bemærkningerne defineret yderst bredt. Der ses i bemærkninger, at definitionen af "kritisk infrastruktur", efter lovens bemærkninger kan omfatte:

"For så vidt angår kritisk infrastruktur forudsættes der en bred forståelse af ordet "infrastruktur" således, at det omfatter faciliteter, systemer, processer, netværk, teknologier, aktiver og serviceydelser. Infrastrukturen vurderes som "kritisk", når den er nødvendige for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner. Kritisk infrastruktur omfatter virksomheder og enheder, der er nødvendige for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner inden for samfundsvigtige sektorer. Følgende sektorer/områder vil i hvert fald betragtes som samfundsvigtige: energi (gas, el, olie, vand), informations- og kommunikationsteknologi, transport, beredskab og civilbeskyttelse, sundhed, sociale forhold, kritiske råvarer, drikkevand og fødevarer, spildevand og renovation, finans og økonomi, uddannelse og forskning, meteorologi, forsvarsindustrien samt efterretnings- og sikkerhedstjeneste, udenrigstjeneste, myndighedsudøvelse generelt samt tværgående krisestyring."

IAIN er opmærksom på, at begreberne "kritisk infrastruktur" og "samfundsvigtige sektorer" ikke er statiske, men at der vil være behov for en definition af disse i loven, som flugter med lovens formål. Ved at koble "samfundsvigtige sektorer" til "kritisk infrastruktur" skabes en definition der går meget vidt, og der ses nærmere at være tale om en opsamlingsbestemmelse.

Såfremt ønsket med bestemmelsen er at skabe en opsamlingsbestemmelse, der kan fange alt uden for de øvrige begreber, bør dette indarbejdes i lovteksten, og ikke i bemærkningerne til definition af "kritisk infrastruktur".

Til definitionen af kritisk infrastruktur kan det overvejes at benytte samme definition, som i 'Udkast til Rapport om screeningsordning af udenlandske investeringer og erhvervelser mv.' s. 28:

"Kritisk infrastruktur, uanset om den er fysisk eller virtuel, herunder energi, transport, vand, sundhed, kommunikation, medier, databehandling eller -lagring, luft- og rumfart, forsvar, valgrelateret eller finansiell infrastruktur, og følsomme faciliteter samt jord og fast ejendom, der er afgørende for anvendelsen af sådan infrastruktur."

IAIN anbefaler på den baggrund, at definitionen af "kritisk infrastruktur" og definitionen af "samfundsvigtige sektorer" opdeles, således at "samfundsvigtige sektorer" fremgår selvstændigt af § 4, stk. 2, såfremt det vurderes hensigtsmæssigt at beholde "samfundsvigtige sektorer". Eller, at "kritisk infrastruktur" defineres, således at "kritisk infrastruktur" alene omfatter de faciliteter, fysiske eller virtuelle, der er kritiske for opretholdelsen af Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Det bør samtidig overvejes, om definitionen af de forskellige punkter i § 4, stk. 2, bør fremgå bemærkningerne til § 4, stk. 2 og ikke af bemærkningerne til § 4, stk. 3.

Det kan ud fra et ressourcemæssigt hensyn også vurderes om alle "udenlandske investeringer", i alle de foreslåede sektorer/områder skal igennem investeringsscreening, af uvis længde – se bemærkninger til manglende frister nedenfor. IAIN står til rådighed for sparring om begrebsafgrænsning.

Alternativt kan det overvejes at definition af "kritisk infrastruktur", samt "samfundsvigtige sektorer", fremgår af en bekendtgørelse til loven. Dette skal særligt ses i sammenhæng med at "kritisk infrastruktur" og "samfundsvigtige sektorer" ikke er statiske, hvor der ved bekendtgørelse vil være muligt for Naalakkersuisut at relativ hurtigt og i henhold til enhver tid, at foretage ændringer heri.

§ 6

Det følger af forslagets § 6, at Naalakkersuisut op til 5 år efter gennemførelsen af en udenlandsk investering, kan iværksætte undersøgelse af, om investeringen udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller den offentlige orden.

Der synes at være fastsat en relativt lang frist for iværksættelse af undersøgelser af gennemførte investeringer, som ikke er omfattet af forslagets § 4 – dvs. udenlandske investeringer i 'særligt følsomme sektorer og aktiviteter...".

IAIN bemærker endvidere, at det følger af bemærkningerne til § 6, at:

"En undersøgelse efter den foreslåede bestemmelse afhænger ikke af, at der foreligger en konkret mistanke om, at den pågældende udenlandske investering udgør en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden."

IAIN finder det betænkeligt, at der udarbejdes hjemmel til igangsættelse af undersøgelse af udenlandske investeringer uden begrundet mistanke om, at investeringen vil udgøre en "trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden". Det bør overvejes at

fjerne passagen, omskrive denne til at der skal foreligge mistanke herom, eller uddybe hvilke kriterier der skal være opfyldt, før en undersøgelse kan iværksættes. Som bestemmelsen er udformet i forslaget, fremstår Naalakkersuisuts hjemmel til at indlede undersøgelser vilkårlig og vidtgående. Dette i særdeleshed set i lyset af de foreslåede bemærkninger til § 13, stk. 2 – se IAINs bemærkninger til § 13, stk. 2 nedenfor.

§ 8

Det kan overvejes at flytte § 8 stk. 1, 2. pkt., omhandlende afslag eller forbud mod investering, ned i nyt stk. 2.

Det bemærkes endvidere, at der mangler angivelse af hvilket pkt. bemærkningerne til bestemmelsen angår.

I forhold til vurderinger efter § 8, fremgår det af bemærkningerne hertil, at de oplyste kriterier ikke er udtømmende. Det kan for det første overvejes om de oplyste kriterier for vurderingen, bør fremgå direkte af lovteksten, og ikke i bemærkningerne. Endvidere kan det overvejes, af hensyn til investorernes retssikkerhed, om de oplyste kriterier bør fremgå i udtømmende form. Se endvidere bemærkningerne til definition af "kritisk infrastruktur" ovenfor – i forbindelse med bemærkningernes første liste, nr. 1.

Det følger af bemærkningerne til § 8, stk. 2, at hvis Naalakkersuisut træffer afgørelse om midlertidigt forbud, skal Naalakkersuisut træffe endelig afgørelse hurtigst muligt. Der henvises til bemærkningerne nedenfor omhandlende frister.

Alternativt kan det overvejes at de oplyste kriterier for vurderingen, fremgår af en bekendtgørelse til loven. Dette skal særligt ses i sammenhæng med evt. behov for at Naalakkersuisut relativt hurtigt og i henhold til enhver tid, kan foretage ændringer heri.

§ 9

Det følger af bemærkningerne til § 9 stk. 1 og 2, at:

"Der vil også kunne fastsættes vilkår, der angår en virksomheds underleverandører i tilfælde af tilladelse til drifts- og leverandøraftaler."

IAIN finder det ønskeligt med afklaring af vilkårene til underleverandør. Vil det alene være muligt at fastsætte vilkår til valg af underleverandør, eller giver bestemmelsen tilladelse til at fastsætte vilkår for underleverandøren.

§ 10

Det bør overvejes, af hensyn til investorernes sikkerhed, at fastsætte listen over tilfælde hvorefter Naalakkersuisut kan ændre eller tilbagekalde en afgørelse i udtømmende form.

Derudover kan formuleringen i § 10, stk. 1, nr. 4 genovervejes.

§ 11

IAIN bemærker, at det følger af bemærkninger til § 11, stk. 2, at bestemmelsen giver Naalakkersuisut hjemmel til at give påbud til afvikling af en investering i strid med § 4. Det følger videre af bemærkningerne til bestemmelsen, at:

"I sådanne tilfælde vil der kunne være tale om alvorlige trusler mod Grønlands sikkerhed eller offentlige orden, hvorfor en afvikling kan være nødvendig."

IAIN bemærker formuleringen, hvorefter det følger, at afvikling af investeringen kan være nødvendig, hvis der er tale om "alvorlige" trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Det fremgår af bestemmelsens ordlyd, at Naalakkersuisut kan afgive påbud om afvikling af investeringen, allerede hvis "... investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden."

Det kan overvejes at genbesøge bemærkningerne med henblik på sproglig gennemgang.

§ 13, stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut og andre ikke definerede myndigheder adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler uden retskendelse. IAIN stiller sig uforstående overfor behovet for adgang til lokaler og transportmidler uden retskendelse. Det anbefales som minimum at beskrive begrundelsen for, hvorfor der ikke kan indhentes retskendelse forinden et sådan kontrolbesøg.

Som beskrevet i bemærkningerne til forslaget, vil denne bestemmelse være en undtagelse til grundlovens § 72, omhandlende boligens ukrænkelighed. For vedtagelse af undtagelse hertil, bør der varetages væsentlige hensyn – ligesom der må foreligge en væsentlig grund til hvorfor der ikke inden kontrol kan indhentes retskendelse.

IAIN stiller sig tilsvarende uforstående overfor, at Naalakkersuisut, og andre ikke definerede myndigheder, efter bemærkningerne til § 13, stk. 2 kan få adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler i forbindelse med undersøgelser efter forslagets § 6. Dette i særdeleshed på baggrund af bemærkningerne til § 6, hvorefter det følger, at Naalakkersuisut kan iværksætte undersøgelser uden "... der foreligger en konkret mistanke om, at den pågældende udenlandske investering udgør en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.". IAIN bemærker samtidig, at det fremgår af ordlyden til forslagets § 13, stk. 2, at Naalakkersuisut og andre myndigheder alene kan få adgang i forbindelse med "tilsyns- og kontrolopgaver", eller regler fastsat efter loven, ligesom det følger slutteligt af bemærkningerne til bestemmelsen, at:

"Naalakkersuisuts mulighed for at få adgang uden retskendelse vil alene kunne anvendes i tilsynsmæssigt øjemed."

IAIN er derfor uforstående for hjemmel til at Naalakkersuisut og andre ikke definerede myndigheder, kan få adgang uden retskendelse, efter forslagets § 6.

§ 14

IAIN er uforstående overfor behovet for udtrykt hjemmel i loven til at offentliggøre, at kontrol efter loven iværksættes/er iværksat. IAIN bemærker endvidere, at det fremgår af bemærkningerne til § 14, at:

"Risikoen for offentliggørelse vil endvidere kunne bidrage til, at en udenlandske investor afgiver påkrævede oplysninger eller efterlever Naalakkersuisuts påbud om at efterleve aftalte eller fastsatte vilkår."

IAIN forstår bevæggrunden, men stiller sig uforstående overfor passagens lovfortolkende funktion, hvorfor det kan overvejes at fjerne passagen.

§ 18

IAIN bemærker, at det ikke er begrundet, hvorfor lovforslaget skal være undtaget fra aktindsigt, herunder særligt egenaccess. Når offentlighedens eller borgeres adgang til oplysninger indskrænkes, bør der redegøres for, hvilke hensyn der vejer tungere end hensynet til borgerne/investorerne. En tydelig begrundelse er nødvendig for at sikre gennemsigtighed, retssikkerhed og tillid til myndighederne. Dette gælder i særlig grad, hvor borgerens adgang til egne oplysninger begrænses.

§ 19 stk. 2

IAIN bemærker, at Naalakkersuisut efter bestemmelsen, bemyndiges til at annullere enhver tilladelse udstedt af en grønlandsk myndighed, såfremt et afslag eller forbud efter § 8 eller et påbud om afvikling efter § 11 ikke efterleves.

IAIN bemærker, at det følger af bemærkningerne, at:

"Det indebærer, at Naalakkersuisut kan tilbagekalde tilladelser der er udstedt til den udenlandske investor, den grønlandske enhed eller andre relevante parter."

IAIN vil finde det relevant, med eksemplificering eller lignende af hvem "andre relevante parter" er.

§ 21, stk. 2

Det følger af bestemmelsen at:

"Inatsisartutloven finder ikke anvendelse på udenlandske direkte investeringer, der er gennemført inden lovens ikrafttrædelse."

IAIN anbefaler at formuleringen af bestemmelsen genbesøges, da det må være udgangspunktet i lovgivningen, at denne ikke finder anvendelse med tilbagevirkende kraft. IAIN er ligeledes af den forståelse, at lovforslaget ikke finder anvendelse for indirekte investeringer foretaget før lovens ikrafttræden.

Frister

IAIN bemærker, at lovforslaget ikke indeholder tidsfrister, hverken for investor eller Naalakkersuisut. Der må ses visse fordele såfremt investoren i visse tilfælde kommer med ansøgning om investering inden en vis frist for påtænkte investering.

Det må samtidig antages, at lovforslaget vil fremstå som en komparativt mindre byrde for erhvervslivet og udenlandske investorer, såfremt Naalakkersuisut er underlagt frister for meddelelse af tilladelse eller afslag på investeringsansøgninger. Det kan derfor overvejes, om der bør optages bestemmelse i forslaget der fastsætter frister, eller disse indarbejdes i relevante bestemmelser.

Formuleringer

IAIN bemærker, at en del bestemmelser og bemærkninger hertil er formuleret frit og i talesprog. Det følger eksempelvis af bemærkningerne til § 4, stk. 3, at:

"Følgende sektorer vil i hvert fald betragtes som..."

Formuleringen "*i hvert fald*" bruges flere steder. Formuleringen bruges normalvis ikke i lovarbejder, hvorfor det kan overvejes at omformulere. Materialet kan generelt overvejes gennemgået for sproglig og formuleringsmæssig klarhed, med henblik på den opfylder Retningslinjer om juridisk kvalitetssikring af lovgivning og regler (4. reviderede udgave 2022), udstedt af Selvstyret

§ 15

IAIN bemærker at bestemmelsen til slut er formuleret "*... og regler udstedt i medfør her.*" og antager, at bestemmelsen skulle være formuleret "*... og regler udstedt i medfør heraf.*".

Med venlig hilsen

Erik Malik Tvilling Jensen (Departementet for Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter)
Toqq/direkte: 34 28 56
emtjn@nanoq.gl